

Les 7 dimensions de la transformació educativa

La Transformació Educativa és un procés integral i intern que parteix de les necessitats educatives vinculades a la realitat social. Té com a finalitat garantir la qualitat de tot el sistema educatiu per oferir millors oportunitats d'aprenentatge personalitzat, i per aconseguir el ple desenvolupament personal i social. Aquest desenvolupament ha de permetre afrontar els reptes que suposa l'adaptació i l'aprenentatge constant en un món canviant on conviure de forma respectuosa per construir una societat millor.

La transformació educativa no només introdueix aspectes de canvi sinó que impulsa un nou paradigma sobre la manera de pensar, fer i sentir, tenint en compte la nova realitat on les transformacions són processos integrals, subjectes a canvis i adaptacions segons el context i necessitats dels centres.

Desenvolupament personal i social

La transformació és un procés que implica mobilitzar totes les dimensions de l'ésser humà; el voler com actitud, el saber des del coneixement, el poder que implica fer una acció i el projectar que ens apropa cap a la millora educativa.

La suma de les dimensions de cada individu té com a objectiu l'excel·lència del desenvolupament social. Requereix una visió compartida de tota la comunitat educativa per assolir un bon creixement personal, professional i social. La intel·ligència emocional permet generar voluntat de transformació contínua i es necessita de la millor actitud possible davant de qualsevol circumstància, aprenentatge i/o situació per difícil que sigui. La cultura de centre implica les competències personals i professionals i l'habilitat d'entusiasmar a l'equip des de l'equitat i la igualtat.

Acompanyament a l'aprenent

Acollida, orientació i acompanyament de l'aprenent, alumnat i docent, a través d'un pla de centre per garantir la seva autonomia, el pensament crític i la comunicació amb la resta de la comunitat educativa.

El paper i l'estil de la persona docent és clau. Cal dissenyar accions i pràctiques d'aula i de centre centrades en l'acompanyament personalitzat i un estil docent que visualitzi, posi en valor i faciliti la connexió d'aprenentatges entre els diferents contextos educatius. Aquestes accions han d'estar consensuades i definides en un pla de centre que asseguri un bon acompanyament de l'aprenent que promogui l'aprenentatge social i l'adquisició de coneixement. El docent que acompanya suggereix, estimula, proposa, empodera i fomenta la presa de decisions, des d'una mirada global. Ha de saber orientar i guiar el procés per arribar a assolir els objectius d'aprenentatge, i ha d'acompanyar amb escolta activa, amb un discurs contingent que faciliti la construcció de coneixement personal i compartit estretament vinculat a l'afectivitat i als estats emocionals.

Personalització dels aprenentatges

Personalització de l'aprenentatge que garanteix un sistema inclusiu i d'equitat en el que cada alumne esdevingui responsable del seu aprenentatge i assoleixi l'èxit educatiu.

El procés d'aprenentatge és personalitzat i inclusiu, fomenta la implicació i la participació activa dels infants i joves com a responsables del seu itinerari personal, tot respectant la seva autonomia, partint dels seus coneixements previs i donant resposta a les seves necessitats individuals. El centre fomenta entorns d'aprenentatge per aconseguir el màxim de cada alumne potenciant les seves capacitats i habilitats per afavorir el desenvolupament de la persona en la seva totalitat i vetllant per l'equitat i la justícia social. Les pràctiques educatives associades es fonamenten en el coneixement existent sobre com s'aprèn i es basen en les prioritats curriculars.

Organització i gestió flexible de centre

Organització i gestió de centre flexible, dinàmica i oberta des d'una perspectiva de lideratge transformacional, que potencia com a cultura de centre el treball en xarxa de manera col·laborativa, des de l'exercici de cadascú a favor dels objectius de la institució, amb autonomia i responsabilitat compartida, amb la finalitat de contribuir al desenvolupament de les condicions per a la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge de tots els membres de la comunitat educativa.

El lideratge transformacional es basa en una concepció de lideratge que aprofita les potencialitats de cadascú a favor del centre i que fomenta la participació de tota la comunitat educativa i promou pràctiques inclusives. Aquest model de lideratge garanteix l'horitzontalitat de l'acció educativa, alhora que afavoreix un lideratge col·lectiu. Compartir responsabilitats i implicar la comunitat educativa en les decisions de centre és un element clau per avançar en la qualitat i en la transformació educativa. Aquest lideratge transformacional és una tasca d'equip que és convenient assumir-la des d'una perspectiva holística en la que el tot és més que la suma de les parts. Així mateix, el lideratge inclusiu desenvolupa accions educatives que promouen un aprenentatge social, cooperatiu i personalitzat tenint en compte les motivacions i emocions dels aprenents.

Ecosistema educatiu en els aprenentatges

Projecte educatiu orientat al desenvolupament de les competències per a la vida des de l'equitat i la igualtat d'oportunitats en un entorn educatiu estès i en xarxa amb la participació i la coresponsabilitat de tota la comunitat educativa i la integració dels agents de proximitat.

El centre és una organització pedagògicament deslocalitzada que funciona com a entorn educatiu en xarxa teixint aliances amb entitats del territori amb iniciatives socioeducatives, sociosanitàries, de protecció i benestar social i professionals (lleure, empresa, oci, esport, cultura...) i les entitats o fundacions que les representen. El centre promou la participació de les famílies i del voluntariat per integrar-se en el teixit social, cultural i associatiu a través de l'aprenentatge i servei i la col·laboració en events i jornades. El centre forma part de les xarxes territorials de transformació educativa i es coordina amb tots els centres educatius de l'entorn i amb els serveis educatius per atendre aspectes pedagògics, socioeconòmics, organitzatius i de gestió desenvolupant nous models de relació que afavoreixin l'equitat de centres. D'altra banda els diferents agents de proximitat vetllen conjuntament per la protecció i el desenvolupament de la infància i l'adolescència en tots els àmbits de la seva vida.

Metodologies d'aprenentatge per a la vida

Desenvolupament de competències per a la vida a través d'un model pedagògic inclusiu, innovador i plural que parteix de les necessitats reals de l'alumne i fomenta la presa de decisions i la participació activa d'aquest com a actor principal del seu aprenentatge amb l'objectiu que assolixi amb èxit els aprenentatges necessaris per una vida plena, i obtingui totes les competències possibles per a ser una persona culta, responsable i lliure.

Les metodologies han de ser fonamentades en el coneixement de com les persones aprenen, i han de ser diverses per adaptar-se a la realitat personal, les capacitats individuals i l'entorn socio-familiar tot potenciant o desenvolupant aquestes capacitats innates. A partir de la personalització cal emprar metodologies que permetin un aprenentatge global. Per tant, han de ser transversals, de naturalesa social, han de provocar un aprenentatge actiu amb coresponsabilitat i empoderament, tant dels aprenents com de docents, i, finalment, han de facilitar la participació i la implicació de totes les famílies i dels agents de l'entorn de la comunitat educativa garantint un accés equitatiu orientat a compensar desigualtats i a fer del centre educatiu un espai de construcció del bé comú.

Cultura avaluativa com a motor d'aprenentatge i de transformació educativa

Avaluació com a mecanisme d'autoregulació d'aprenentatge, de millora professional i personal i transformació educativa, lligada a la pràctica reflexiva mitjançant l'autoavaluació i la coavaluació on participa tota la comunitat educativa, entenent l'escola com una organització que aprèn.

El centre fomenta la cultura avaluativa per a la millora i la transformació educativa, a partir d'evidències d'èxit, incloent un pla d'avaluació al Projecte Educatiu de Centre. Parlem d'un model sistemàtic d'indagació i holístic, que requereix la participació de tots els agents implicats per valorar els aspectes de la vida del centre: docents, per a la millora de les seves competències professionals; alumnat, com a protagonista en el seu procés d'avaluació; organització i gestió flexible de centre; i xarxes i ecosistema educatiu.

